SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 34. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 22, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 22-го ЛЮТОГО 1990 Ч. 34. РІК XCVII

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ГУБЕРНАТОР КАНАДИ ГОРДИТЬСЯ СВОЇМ ПОХОДЖЕННЯМ

Оттава. — У понеділок, 29-го січня, відбулося офіційне та мальовниче заприсяження 24-го з черги генерального губернатора **Канади, Рамона Гнатишина. Канадська преса широко писала про цю подію з підкресленням того, що новозаприсяжений генеральний губернатор Канади відразу взяв правильний напрямок, коли свою інавгураційну промову виголосив трьома мовами: англійською, французькою та українською — „мовою його батьків і дідів".**

Кореспондент канадської газети „Беттлефорд Нюз" пише, що його приємно вразило те, що Р. Гнатишин вжив третю мову, бо цим він вказав, що Канада є країною багатьох культур і кожна з них є важливою та варта того щоб її зберігати. Цим своїм жестом ужиття української мови у своїй промові з нагоди свого заприсяження, як репрезентанта королеви в Канаді, Р. Гнатишин не тільки виявив своє переконання, що в Канаді є місце для розвитку всіх культур у рамках ще більшого збагачення однієї країни — Канади, але тим вказав й на те, що він гордиться мовою та культурою того народу, з якого походять його предки.

Ще цікавішим є те, що кореспондентка саскатунської газети „Стар Фінікс" Мардж Оммані, розпочинаючи опис гербу нового генерального губернатора, пише, що він позначується „корінням" Р. Гнатишина — з канадською провінцією Саскачеван, де він народився, та з українством. Герб генерального губернатора вживається на печатці „Таємної Ради" та академічних медалях. Головний гербознавець Канади, Роберт Віт заявив, що йому в дослідах над традиційною українською символікою при створенні гербу для нового генерального губернатора Канади допомагали два українські канадці — д-р Джін Заячковська, директор Українського Музею Канади в Саскатуні, та д-р Остап Сокольський з Торонто. Рисунок виконала та розмалювала член персоналу канадського бюра геральдики мистець Кеті Сабурін.

Серед символіки гербу є така українська символіка: тло гербового щиту ділить ся на дві барви старовинної символіки України, голубої та золотої, з правої сторони бачимо бика, котрий є найстаршим символом Буковини, звідки походять батьки Р. Гнатишина, а на шиї буковинського бика є пов'язана символіка Саскачевану з Україною, бо на тлі саскачеванської провінційної квітки, степової лілеї, видніє український тризуб, символ українського народу впродовж тисячоліття.

СВЯТКОВІ СХОДИНИ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Відділ Українського Патріярхального Товариства в Кергонксоні влаштовує святкові сходини для вшанування 98-ої річниці дня народин св. п. Патріярха Йосифа, в неділю, 4-го березня в год. 12-ій по полудні в залі церкви Пресвятої Тройці. В програмі: святкова доповідь д-ра Івана Головінського, виступ хору „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра Олега Воляньского, „Слово Патріярха" на ленті. Всіх парафіян і гостей запрошується до численної участи.

У ЛЬВОВІ ПОБИЛИ ДРУЖИНУ Р. БРАТУНЯ

Торонто („Новий Шлях") — Зі Львова повідомляють, що „невідомі" хулігани напали на Неонілю Братунь, дружину народного депутата і члена Високої Ради Народного Руху України за Перебудову Ростислава Братуня, якиЙ в тому часі був в Канаді.

Злочинці в білий день напали на Н. Братунь з-заду і ударом в голову непритомну повалили на землю. У перевезеної до шпиталю Н. Братунь, крім загального побиття, ствердили зламану руку. Н. Братунь працює редактором літературно-драматичних передач у львівській телевізії. Саме тепер вона закінчила фільм про Різдво у Львові.

Органам безпеки не вдалося знайти злочинців.

І В ЧЕРНІВЦЯХ БІДА

Торонто (Р. Галешко). — Про чернівецьку загадкову хворобу, в наслідок якої у малих дітей випадає волосся і з'являються неврози, написано багато. Публікації у пресі тривожні і суперечливі.

Що ж все-таки сталося в буковинському місті, яка причина цієї страшної недуги? Правдиві відповіді на ці питання чекають багато людей не тільки в Совєтському Союзі, а й в усьому світі.

Екологічний Комітет „Еколос", який утворився в Торонто кілька місяців тому і влився до складу ще новішої української громадської організації, Канадського Товариства Прихильників Руху, запросив до Канади двох провідних медиків Буковини, проф. Леонтія Сандуляка, Народного депутата СССР, доктора медичних наук, голову „Зеленого Руху" Північної Буковини, та д-ра Івана Пенішкевича, завідуючого обласним відділом охорони здоров'я Буковини. Запрошення зроблено не тільки з метою послухати правдиву, неупереджену розповідь найбільш компетентних спеціялістів, учасників і очевидців трагедії, а й спільно подумати, що може зробити українська канадська спільнота та лікарі Канади для допомоги чернівецьким дітям.

Перша зустріч українських лікарів відбулася з членами Комітету „Еколос" в неділю, 11-го лютого. Д-р Пенішкевич по-лікарськи конкретно і разом з тим полюдськи, емоційно, розповів про хронологію цього явища. Стислий виклад його розповіді такий.

Перші симптоми хвороби з'явилися в Чернівцях у серпні 1988 року, а з вересня нею почала серйозно займатися медицина. Картина хвороби відома кожному: повне, або майже повне випадання волосся у дітей, підвищена нервозність, галюцинації, ушкодження печінки, нирок. 60 відсотків хворих — це діти від 3 до 7 років.

До вивчення хвороби включилися 27 науково-дослідних інститутів, близько 200 спеціялістів. В Чернівцях створили спеціяльний відділ лікарні на 120 ліжок, до Києва і Москви відправили 180 дітей.

Почали ретельно вивчати грунти, повітря, воду. Цікаво, що в цей час з Чернівців зникли майже всі птахи, залишились тільки ворони.

Про чернівецьку хворобу стали писати в пресі: спочатку несміливо, а потім все настирливіше газети почали допитуватися правди. Зголодніли за роки застою журналісти жадали сенсації. Не дивно, що в пресі поруч з правдивою інформацією так багато небилиць.

З'явилося 20 офіційних версій: чорнобильська, версія з військовою автомашиною, з якої нібито вилилась якась рідина, вибух на військовому заводі в Мадярщині, грибок. Версії відпадали одна за одною, а хвороба існувала. Щомісяця до лікарень приводили 25-30 дітей.

Що хвороба неінфекційно го характеру, переконує те, що вона має чіткі кордони приблизно 140 кілометрів у формі еліпса. Д-р Пенішкевич висловив припущення, що в повітрі міг вибухнути військовий літак чи інший об'єкт і шкідливі речовини впали на землю саме в такій формі. Але це лише ще одне припущення.

Оскільки і можливості дослідження совєтськими вченими і самі висліди їх великою мірою залежать від вказівок міністерства охорони здоров'я та інших відомств, вирішено було під натиском громадськості запросити незалежних лікарів. Ними стали три лікарі з Голляндії. Вони три дні вивчали вже готові аналізи, але також не могли дати чіткого заключення, крім спростування ще деяких версій.

Нарешті, сказав д-р Пенішкевич, здається знайшли „пророка у своїй батьківщині". 72-річний проф. Бабенко з Івано-Франківського

(Закінчення на стор. 3)

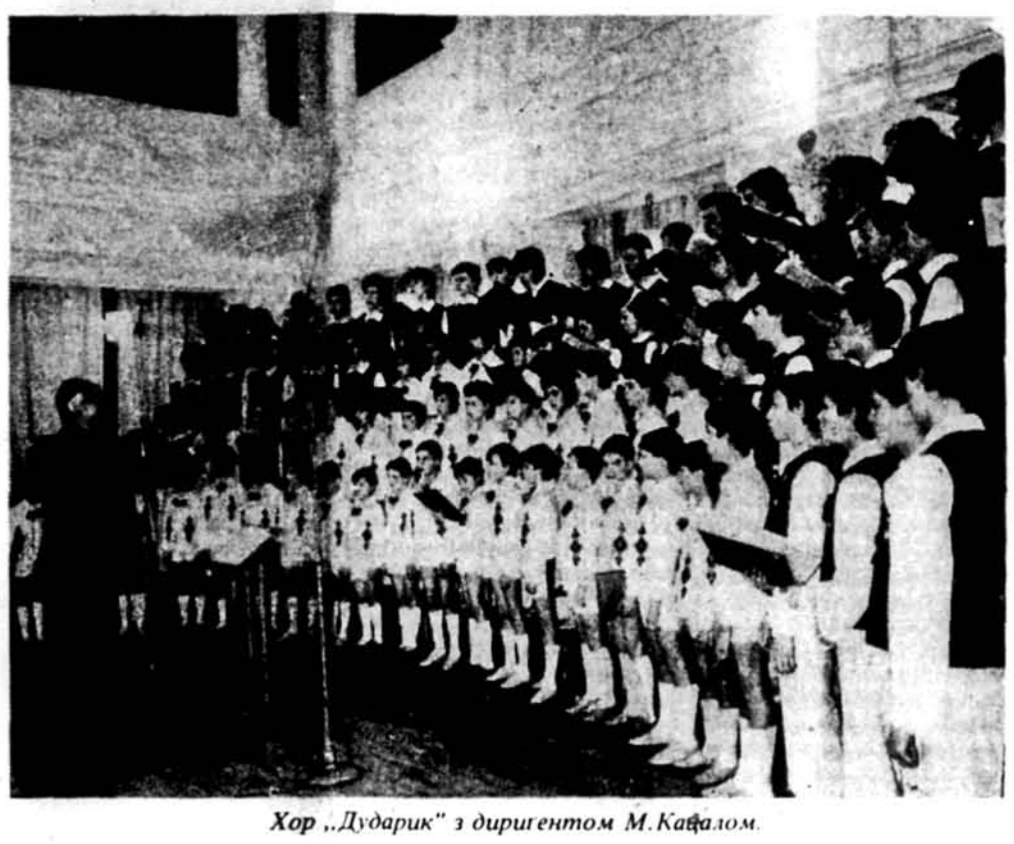
ХОР „ДУДАРИК" ПРИЇЖДЖАЄ ДО ЗСА І КАНАДИ НА ТУРНЕ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Хоровий ансамбль „Дударик" зі Львова, хоча досі виступав лише в Україні, вже широко відомий серед української спільноти на Заході зі своїх численних концертів та із дзвінких голосів молодих хористів, які досі можна було почути лише на стрічках.

Тому напевно новина, що вже вкороткі цей хор хлопчиків і юнаків приїде з концертовим турне до ЗСА і Канади, викличе у всіх читачів велике зацікавлення і радість.

Про цю добру новину інформує організаторка турне Марта Федорів, яка недавно перебувала в Києві та Львові, щоб остаточно устійнити усі організаційні проблеми, що зв'язані з приїздом хору. Це не є легка справа, коли взяти до уваги, що має приїхати 72 особи, в тому 65 хористів у чотирьох вікових групах від восьми до 29 років, зі своїм диригентом, що веде хором вже 25 років, Миколою Кацалом, Лариса Свердюк — директор хору, Леся Чайківська — хормайстер, Люба Кацал, яка допомагає своєму мужеві та ще декілька осіб з допоміжних сил.

Календар виступів капелі, який подала М. Федорів, керівник агентства „Браво" для культурних, професійних та незалежних подорожей, включає 18 концертів на терені ЗСА і Канади у червні і липні цього року. Свою туру розпочинає хор виступом в Монтреалі в неділю, 3-го червня. В чотирох днях перебування в

Хор „Дударик" з диригентом М. Кацалом.

Торонто, від 6-го до 10-го червня, крім двох концертів, хор буде мати нагоду вправляти із диригенткою відомого дівочого хору „Веснівка" Квіткою Зорич-Кондрацькою, як із цілим хором. В цьому також часі, інформує М. Федорів, „Дударики" наспівають свій широкий репертуар на стрічки, які будуть продаватися під час концертів в поодиноких місцевостях.

Після тих повних праці днів у Торонто, „Дударики" переїдуть до ЗСА, де після концертів у Клівленді (12-го червня) і Піттсбургу загостять до Ню Йорку. Тут в понеділок, 18-го червня відбудеться концерт в Карнегі Голл, в якому візьме також участь відомий соліст Метрополітальної опери Павло Плішка. У Вашінгтоні будуть „Дударики" співати 20-го червня, а у Філядельфії 24-го.

Між 28-им і 30-им червня хор буде перебувати на Союзівці, де молоді хористи зможуть „відітхнути", а при тому дати концерт 30-го червня.

У перших днях липня хор візьме участь у Міжнародному конкурсі хорів п. н. „Kathaumixw" (це індіянське слово означає зібрання різних людей), що відбудеться у Британській Колюмбії в Канаді. „Дударики" будуть співати у молодечій групі і виконають між іншим, одну індіянську пісеньку.

Програма концертового турне, інформує М. Федорів, буде мати три різні частини, в тому одна релігійного порядку. Цього року зимою „Дударик" висту-

(Закінчення на стор. 3)

Домагаються друкування творів репресованих письменників

Київ. — Як повідомляє газета „Літературна Україна" ч. 5 з 1-го лютого, у Спілці Письменників України обговорювалось питання про видання творів письменників, несправедливо репресованих в 30-40-их та 60-70-их роках.

На засіданні Президії правління СПУ з грунтовним оглядом цілого ряду імен і творів, які були вилучені з української літератури в результаті репресій, виступив заступник директора Інституту Літератури, доктор філологічних наук Микола Жулинський. Свій виступ він ілюстрував промовистими документами і власними коментарями до них, розкриваючи морально-психологічний стан тих років.

Письменники вимагали щоб імена репресованих майстрів слова були повернені в українську літературу незалежно від того, були вони членами СПУ чи ні.

М. Жулинський запропонував переглянути склад комісії творчої спадщини репресованих письменників, провести масові літературні вечори, присвячені творчості Василя Стуса, Івана Світличного, Ігоря Калинця та інших письменників, які зазнали безпідставних переслідувань і репресій в 60-70-ті роки.

На засіданні виступили письменники Іван Драч, Олесь Гончар, Петро Осадчук, Юрій Ковалів, Роман Лубківський, і багато інших. Всі вони говорили про створення своєрідного банку пам'яті забутих українських майстрів слова, в тому числі й зарубіжних сучасних, які невідомі читачам в Україні.

Висловлювали велике занепокоєння, що Україні значно зменшили постачання паперу, що негативно вплине на друкування творів.

Відкритим голосуванням на засіданні прийняли посмертно до СПУ Івана Іванова та Василя Стуса. Прийнято до спілки також 16 нових членів.

О. ГОРИНЬ В ПАРМІ

Клівленд. — Комітет Суспільної Опіки при УЗО влаштовує зустріч з гостею з України Ольгою Горинь, активною членкою НРУП. Зустріч відбудеться в суботу, 24-го лютого, в год. 7-ій вечора, в залі ім. митр. А. Шептицького, 5720 Стейт рд., в Пармі, Огайо.

ТРІО МАРЕНИЧІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Тут в неділю, 25-го лютого, відбудуться два концерти тріо Мареничів з України. Початок першого концерту — о год. 2:30 по полудні, другого — о год. 7-ій вечора в авдиторії школи Нортіст

Громада в Рочестері вшанувала УНС і УНДім

Рочестер, Н. Й. (Д. Пристай). — Тут громада відсвяткувала два ювілеї: 95-ліття Українського Народного Союзу та 80-ліття Українського Народного Дому. Святкування відбулось в неділю, 3-го грудня, в пополудневих годинах, в залі Українського Народного Дому, 831 Джозеф авеню, у формі бенкету, промов і мистецької частини.

При гарно застелених столах та смачнім обіді, який приготовили союзянки та членкині УНДому під проводом Марії Свериди, засіли гості до бенкету. Над сценою видніє гарний напис „95-ліття Українського Народного Союзу" та „80-ліття Українського Народного Дому", котрий виконала Леся Сипняк.

В цілі відсвяткування цих двох ювілеїв відбулося кільк за засідань, на яких оформлено святочний комітет в складі: Петро Дзюба, Александер Скібіцький, Любомир Білик, Марія Сверида, Іван Сверида, Дмитро Пристай, Любомир Галута, Іван Кучмій, інж. Петро Лещишин, Михайло Малинівський, Василь Попович, Степан Приймак, Богдан Рудий, Павло Прокопенко, Микола Єйна. Комітет приготовив летючки, вислав запрошення, запланував програму і бенкет. Всі члени комітету вив'язалися добре із своїх зобов'язань.

Свято відкрив голова Округи Петро Дзюба, привітавши гостей і всіх присутніх, а саме отців, представника Екзекутиви УНС, і представників різних організацій. Опісля передав привітання свята А. Скібіцькому, який представив головний стіл, за яким сиділи: отець Василь Бучик, парох

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ СПАДОМ цін на нерухомості в Ню Йорку різко зросли податки за кооперативні мешкання та кондомініюми; в цьому фінансовому році на 20 відсотків, в наступному — на 15 відсотків. Власники кооперативів, кондомініюмів вже отримали цю невеселу вістку від Департаменту фінансів Ню Йорку про зріст податків на 1991 фіскальний рік. Не зважаючи на протести власників помешкань у метрополії, підвищення податків відображає надзвичайний ріст цін на нерухомості з 1980-их років. Власники будинків занепокоєні зростом податків, яке в свою чергу стане причиною підвищення цін за помешкання. Система збільшення податків за нерухомості обминула власників одно — трьохродинних будинків, які платитимуть лише на 6 відсотків більше податків, але за п'ять років цей зріст все одно досягне 20 відсотків. Власники будинків у дорожчих дільницях, де податки за будинки зросли на 20 відсотків між 1984-1987 роками, також не відчуватимуть великих змін.

ПІДТРИМУЮЧИ ДЕМОКРАТИЧНІ зміни та падіння влади комуністів у Східній Европі, понад мільйон американців кубинського походження, переважна більшість яких живе в Маямі, закликає до змін на Кубі. Майже щоденно на еспаномовному радіо можна почути різні спекуляції про неминучий прихід демократичних змін на Кубі та про швидке падіння влади Фіделя Кастро. Політичні експерти покищо не бачать жодної загрози для Кастро всупереч економічній кризі, що почала проявлятися недостачею товарів та зростанням в зв'язку із припиненням підтримки із сторони Совєтського Союзу. Лідери Компартії Куби проголосили в неділю, 18-го лютого, що необхідно покращити систему господарювання, але влада залишиться в руках єдиної партії. Посадник Маямі Ксав'єр Суарез, який приїхав до ЗСА з Гавани ще в дитинстві, сказав, що кубинські американці впевнені у швидких змінах на Кубі: „Влада Кастро не триватиме більше року". Вони вже зараз плянують повернення на батьківщину.

М. ҐОРБАЧОВ МІНЯЄ СВОЮ ДУМКУ ДО СПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Горбачов почав міняти свою думку до справи об'єднання двох Німеччин в одну державу, хоч у принципі він нібито й далі висловлюється в користь об'єднання, але ставить свої передумови відносно політичного напрямку і політики Німеччини, яка, як відомо, хоче залишитися членом Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і членом Европейської економічної спільноти.

М. Горбачов хотів би бачити Німеччину невтральною державою хоч він свідомий того, що така велика держава та й ще в середині Европи, має право вибирати сама політичний шлях і пов'язаність з групою інших держав з подібним політичним демократичним устроєм і не мусить прислухатися до накидуваних їй позицій лідерами тоталітарних держав, якою, без сумніву, є ще дотепер Совєтський Союз, пишуть деякі західньонімецькі газети.

Подібну до М. Горбачова думку висувають також поляки, які бояться великої об'єднаної Німеччини. Вони пропонують дуже примітивну і нещиру ідею, що німці, мовляв, можуть об'єднуватись, але об'єднана Німеччина не має права втримувати у східній частині країни, яка межує з Польщею, більші військові з'єднання. От так, меншості, розуміють демократію тоталітарні і ще недавно комуністичні країни Східньої Европи, крім Чехо-Словаччини, яка устами свого президента Вацлава Гавела заявила, що не має чого боятись Німеччини, якщо вона практикуватиме в себе демократичний устрій. Треба боятись її, якщо б владу перехопили люди, що пропонують тоталітарну систему.

Довга заява М. Горбачова має також далекойдучий політичний прицiл, а саме, прихилити на сторону СССР „здемократизовану" Польщу. Він заявив, що Польща, яка втратила під час Другої світової війни дуже багато, не може бути залишена без гарантії, якщо буде завершуватись процес об'єднання Німеччини. Гарантії повинні отримати також і інші колись загрожені гітлерівською Німеччиною держави.

Боннські політичні керівники і щирі приятелі Західньої Німеччини передбачають, що об'єднання наступить під тиском з низів, тобто від німецького народу на заході і на сході. Все, що залишиться колишнім альянтам з Другої світової війни це визнати дефакто існуючу одну демократичну німецьку державу, без накидання їй політичного устрою і вказування напрямків якою дорогою вона повинна йти, — кажуть західні політичні аналітики.

Початок до об'єднання вже зроблений не тільки в Бонні і Берліні, але також в Оттаві, на нарадах міністрів закордонних справ. Тепер ця ідея здійснюється у передвиборчій кампанії у якій беруть участь політичні діячі майже усіх політичних партій. Кампанія відбувається в усіх частинах Німеччини і спостерігачі думають, що демократичні партії здобудуть велику перемогу у виборах, а може навіть цілковито виеліміновують Комуністичну партію, яка ще й досі пробує заліснювати при частинному керівництві у східній частині Німеччини.

Понад 2,000 прихильників „Пам'яти" демонстрували в Москві

Москва. — Агентство Асошієйтед Пресс повідомило з Москви, що понад 2,000 членів і прихильників скрайньо-правої націоналістичної російської організації „Пам'ять" влаштували в неділю, 18-го лютого, демонстрацію і мітинг, під час якого численні доповідачі нарікали на генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР Михаїла Горбачова і його політику перебудови та демократизації суспільства. На їхню думку перебудова створила тло для зросту націоналістичних активності численних республік.

Зібравшись на мітинг біля будинку совєтської телевізії, демонстранти обвинувачували М. Горбачова, що він є амбіціонером, борється за збільшення влади для себе, не дбаючи при тому про підвищення життєвого рівня для населення і за піднесення престижу Совєтського Союзу". Нарікаючи на Горбачова і його політику, російські фашисти рівночасно користаються політикою відкритого суспільства, яка стала можливою завдяки заходам критикованого, бо за застійних часів, навіть вже після смерти диктатора Йосифа Сталіна, вони, очевидно, не змогли б влаштовувати подібних маніфестацій, — кажуть західні спостерігачі і кореспонденти.

Найбільш жорстоко критикував М. Горбачова Борис Унко з організації Об'єднаного фронту робітників Росії, групи, яка вже від давна поборює горбачовську концепцію вільного ринку в економії і нарікає на націоналістичну активність в республіках, крім Російської СССР. Унко заявив зібраним, що нарід підтримав політику перебудови, але „сьогодні усі ми бачимо, що з цього вийшло". „З цих диявольських свобод постали модернізм у мистецтві, порнографія, рок музика, усунення образів героїв большевицької революції і Другої світової війни та інших, які були будівничими соціялістичного суспільства", — заявив промовець Унко.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЛІ ПЕНҐ остеріг національні меншини Китаю перед проявами сепаратистських тенденцій. Офіційне пресове агентство Новий Китай подало до відома, що Лі Пенг у своїй довгій промові минулого четверга неодноразово підкреслював, що в Китаї існує „невеличке число сепаратистів", які виступають проти комунізму та об'єднаного Китаю. Він закликав щоби в зародку винищувати прояви окремішности.

ДЕМОНСТРАНТИ МАЛИ гострі сутички з поліцією перед будинком американської амбасади в Манілі, столиці Філіппін, як і перед в'їздом до американської летунської бази в понеділок, 19-го лютого, з нагоди приїзду на переговори з філіппінськими урядовими чинниками секретаря американського Департаменту оборони Діка Чейні. Спостерігачі та кореспонденти стверджують, що протиамериканські заворушення набирають поважних розмірів у цій країні, зокрема тоді, коли президент Коразон Акіно відмовилась від зустрічі з Д. Чейні тому, що американський Конгрес вирішив зменшити допомогу Філіппінам. Не зважаючи на те секретар Департаменту оборони заявив, що ЗСА постараються, щоби заплатити Філіппінам більше за свої військові бази, хоча це не буде легкою справою тепер, коли є заходи зменшити бюджет, але збільшити допомогу країнам Східньої Европи.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

З'єднання Німеччини проти волі СССР

Після триденної конференції ЦК Компартії СССР, на якій ця партія виреклася свого політичного верховодського монополю, — після дводенних нарад у Москві, державного секретаря Джеймса Бейкера з головною темою редукції збройних арсеналів і, врешті, після звільнення з 27-літнього ув'язнення чорного лідера у Південній Африці Нелсона Мандели — на найперше місце міжнародного зацікавлення висунулася справа з'єднання двох частин Німеччини. На конференції в Оттаві, Канада, в минулому тижні представники чотирьох переможних у Другій світовій війні держав, включно з представником СССР дали свою згоду на це з'єднання, залишивши відкритим питання процедури і ґарантії безпеки, що з'єднана Німеччина не стане загрозливою для сусідів та світового миру. Міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе пробував противитися й узалежнював такий „дозвіл" від попередньої заяви Німецької Федеративної Республіки, що вона виступить з НАТО, буде невтральна і дасть згоду на перебування у теперішній Східній Німеччині совєтського війська ще певний означений час. Усі три репрезентанти Заходу рішуче спротивилися і звернули уваги представникові Москви, що з'єднання Німеччини стало вже вирішене самими німцями і що воно станеться без уваги на таке чи інакше становище третіх сторін.

Так воно насправді є — це найбільша несподіванка 1990 року, бо поділена Німеччина у Потсдамському договорі з 1945 року — напевне з'єднається протягом цього року. Канцлер Західньої Німеччини (НФД) Гельмут Коль мав відвагу заявити відразу Ґорбачову, що з'єднання Німеччини — це справа німців. І німці почали приготовляти це з'єднання без уваги на Москву, Вашінґтон, Париж і Лондон. Робили це швидко, систематично і так практично, як це вміють робити німці. Найбільші західньонімецькі промислові корпорації почали на власну руку засновувати філії у Східній Німеччині. Найпершою була фабрика автомобілів „Фольксваґен". Західньо-німецька летунська лінія „Люфтганза" почала обслуґувати Східню Німеччину. Фінансисти-банкири Західньої Німеччини почали придумувати нову спільну для з'єднаної Німеччини валюту і тим часом фінансують всі почини німецькою (західньою) маркою. Уряд Західньої Німеччини призначив 4 і півбільйона долярів (понад 8 більйонів марок) на цілі з'єднання, — прем'єр Східньої Німеччини Ганс Модров невдоволений, бо вимагав 15 більйонів марок, себто коло 7 більйонів дол. Поруч з отакими практичними приготуваннями — канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль і міністер закордонних справ Ганс Дітріх Ґершнер не занедбували дипломатичних заходів на міжнародному ґрунті. Гігантський промисл Західньої Німеччини і її подивугідне „чудо" перетворення руїн Другої світової війни у найбагатшу країну світу — відчиняє широко двері в усіх столицях світу західньонімецьких репрезентантам.

Західня Німеччина є членом західнього військово-політичного оборонного бльоку НАТО, має у цьому бльоці найбільшу здисципліновану суходільну армію і прагне залишитися в НАТО також після з'єднання. Східня Німеччина належить формально все ще до східнього Варшавського пакту, на території Східньої Німеччини стоїть сильна совєтська „союзна" армія і СССР рішуче противиться, щоб З'єднана Німеччина належала до НАТО. Цікаво і для Москви соромно, що Польща, Чехо-Словаччина і Мадярщина, всі три донедавна ще сателіти Москви, де все ще стаціоновані совєтські залоги, бажають собі, щоб з'єднана Німеччина таки належала до НАТО, бо не вірять у „невтральність" Німеччини та в можливість залишити її ізольованою від зовнішнього світу.

Ця й інші проблеми ще не поладнані. Вони складні, бо ось — німці із східньої частини, індоктриновані протягом півсторіччя комуністичною пропаґандою, є пацифістами і не хочуть належати до ніякого військового бльоку. Державна верхівка західньої Німеччини дивиться вперед — загал громадян Західньої Німеччини живе у мирі і великому достатку і не дуже сприяє Атлантійському бльокові (НАТО). Це створює внутрішні конфлікти. Вони будуть вирішені у найближчих виборах: Західня Німеччина має вибори 2-го грудня цього року, у Східній Німеччині вони відбудуться вже 18-го березня. В обох цих виборах проблема з'єднання буде найпершої ваги. Це буде своєрідний плебісцит. Так чи сяк — з'єднання Німеччини є питанням найближчих місяців і це буде фінансово-промисловий ґіґант, який може змінити конфіґурацію світових сил.

Микола Світуха

КОНФЕРЕНЦІЯ У КОПЕНГАҐЕНІ І ПИТАННЯ УКРАЇНИ

На основі рішення прийнятого в січні 1989 року Віденською конференцією 35-ти держав у рамках Гельсінкського процесу відбудеться в Копенгаґені, Данія, від 5-го до 29-го червня 1990, друга з черги міжнародна конференція прав людини з участю усіх країн Европи, ЗСА і Канади. Як відомо, перша конференція відбулася 30-го травня до 23-го червня 1989 р. в Парижі, а третя запланована на час від 10-го вересня до 4-го жовтня 1991 в Москві. Цю серію міжнародних конференцій подумано як засіб для посилення ефективности пресії міжнародної опінії на Совєтський Союз та його донедавних сателітів виконати ці зобов'язання в ділянці прав людини й індивідуальних свобід, які лягли в основу Гельсінкської угоди, а пізніше були поширені і уточнені конференціями в Мадриді і Відні.

Подібно як це було на конференції в Парижі, уряд Данії, як господар конференції, відповідає за приміщення, секретарську обслугу, безпеку співучасників та доступ для представників світової преси. Порядок нарад прийнято для усіх трьох конференцій ще у Відні. Він передбачає, що пленарні сесії 5-го і 6-го червня присвятять вступним заявам голів делеґацій, а від 7-го до 12-го червня на пленарних сесіях зроблять оцінку переведення в життя у всіх країнах тих зобов'язань в ділянці основних прав людини та індивідуальних свобід, які взяли на себе партнери Віденського договору. Всі пленарні сесії мають бути відкриті і на них зможуть бути присутніми представники преси і неурядових організацій.

Від 13-го до 27-го червня присвячено час на уподрібнений розгляд на форумі комісій питання наскільки задовільно функціонують передбачені Віденським договором механізми діялогу та обміну інформаціями поміж окремими країнами про переведення у життя окремих конкретних зобов'язань. Комісії мають приготовити практичні рекомендації з метою посилити і прискорити процес правового і адміністраційного забезпечення прав людини та індивідуальних свобід у всіх країнах. У двох останніх днях конференції, 28-29-го червня, мають прийняти наперед — узгіднені заключні ствердження та рекомендації і будуть заслухані заяви голов окремих делеґацій.

Конференція у Копенгаґені буде першою, на якій замість дотеперішнього солідарного бльоку представників донедавна комуністичних східньоевропейських режимів, будуть репрезентанти новостворених демократичних урядів, що їх об'єднуватиме бажання продемонструвати перед західнім світом, що їхнє змагання за свободу людини не були лише фразами. Враховуючи факт виборів у кількох східньоевропейських країнах, весною ц.р. слід сподіватися, що демократичні сили бажатимуть ідентифікувати себе вповні з тими ліберально-демократичними засадами, забезпечення яких і було від самого початку основною ціллю Гельсінкського процесу.

Коли мова про становище представників уряду Совєтського Союзу на конференції, то враховуючи напрям внутрішніх реформ політичної структури, зростаючий тиск прискорити темпо лібералізації суспільства, а зокрема правдоподібні висліди республіканських і місцевих виборів в лютому і березні, треба сподіватися, що делеґація СССР матиме інструкції запевнити західніх партнерів, що всі зобов'язання у сфері прав людини та індивідуальних свобід є або вже виконані або переведуть їх у життя з хвилиною затвердження відповідних законів законодатними чинниками. Вину за різні дотеперішні порушення таких зобов'язань напевно можна буде скласти на „залишки консервативного елементу" в адміністраційних органах, які, мовляв, не йдуть в парі з темпом перебудови.

У теперішньому процесі національного відродження на Україні, в змаганні за правову спільноту, за вибореня суверенної контролі над всіми ділянками життя, питання забезпечення основних людських прав людини та індивідуальних свобід є ключовим. Лише за тихих умов суверенізаційний процес може довести до всім нам бажаних вислідів. Саме тому важливо подбати про приготування відповідного інформативного матеріялу про ситуацію на Україні та про координацію пляну участи представників наших громадських і політичних репрезентацій в Копенгаґені. Крім заходів, щоб представники Комісії Прав Людини СКВУ були присутні на пленарних сесіях як дорадники в складі делеґацій Канади і ЗСА треба також подбати, щоб під час конференції діяло в Копенгаґені українське інформаційно бюро, яке повинно бути забезпечене потрібним друкованим матеріялом. Між ним на передовому місці повинні знайтися інформації про Народний Рух України за Перебудову та про його програму.

Нам слід пам'ятати, що сьогодні вже у принципі є домовлення поміж провідними західніми партнерами і Совєтським Союзом про відбуття під кінець цього року другої Гельсінкської Конференції 35-ти держав для перегляду цілости Гельсінкського Акту. Питання України повинно увійти на аґенду цього форуму, який вже став закономірним чинником міжнародних співвідношень і буде ключовим у вирішуванні питань майбутньої структури Европи XXI століття.

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ

Андрій Воробець

З нагоди 96-ої річниці

Сьогодні Батько-Союз обходить 96-ту річницю свого існування. 22-го лютого 1894 року в містечку Шамокін, Па., постала нова організація українських іміґрантів новоприбулих до Нового світу. Ця організація складалася із 439-ох членів, майна в сумі 220.35 дол. і мала великі надії стати першим „опікуном українців у діяспорі". Сталося це більше як випадково, що день народження Вашінґтона, „батька своєї країни", ЗСА, вибрано днем заснування УНСоюзу. До членства УНСоюзу в 1901 році приєдналися також українці з Канади.

На протязі 96-ох років членство УНСоюзу зросло понад 70,000, а майно на суму більше 65,000,000 дол. Надія стати першим „опікуном українців у діяспорі" сповнилася до більшої міри як передбачувано. Сьогодні Батько Союз продовжує виконувати ролю „опікуна українців в цілому світі" і простягає руку допомоги людям інших національностей, коли вони знаходяться в потребі. У день його річниці бажаємо Батькові Союзові грімке „Многая і благая літа"!

* * *

Уже минув місяць від Нового Року. Будучи провідником даного союзового Відділу, можливо ви поспитаєте себе: в який спосіб могли би ми розпочати відділову братську активність на цей рік?

Про багато пропозицій щодо можливої діяльности було сказано вже в недавніх статтях Кутка Братської Діяльности. Поміщено теж в „Свободі" та в „Українському Тижневику" різні дописи про акції, подано різні реклями і багато закликів до акцій, щоб допомогти нашим братам і сестрам в Україні. Отже непотрібно повторяти ці самі пропозиції. Все, що тепер потрібне, це братися до праці! Одне лиш хочу пригадати читачам, що в Головній Канцелярії УНСоюзу приймається пожертви на фонд РУХ-у і на фонд Допомоги Дітям — Жертвам Чорнобильської Катастрофи. Проситься виписувати чеки на: The Rukh Fund або на The Children Of Chernobil Relief Fund, (на адресу одного із тих поданих фондів), Ukrainian National Association, 30 Montgomery St. 3rd fl., Jersey City, N. J. 07302.

Ще одна пропозиція, про яку вже згадано декілька разів в Кутку Братської Діяльности і яка стосується особливо до провідників союзових відділів, а саме: добре було б відновити знайомство із членами свого Відділу. Автор цієї статті готовий допомогти відділам в цій справі цим, що він готовий поміщувати у своїй статті новини від відділів УНС, якщо отримає досить матеріялу. Проситься посилати новинки до УНС, на адресу братського координатора. Пам'ятайте, що УН Союз існує на це, щоб вам, членам УНС, служити!

Степан Женецький

ФІНЛЯНДІЯ НЕ ДОВІРЯЄ МОСКВІ

I.

„...Все, що нам треба зробити... це вистрелити один раз і фінни піднесуть руки й здадуться. Так ми думали..." — Так написав Хрущов у своїх споминах про напад Совєтського Союзу на Фінляндію в 1939 році. Як і теж сказав Арво Гілтунен, 70-літній ветеран совєтсько-фінської війни: „...Якщоб ми були піддалися москалям то де ми були б сьогодні? Ми були б в Сибірі".

Фінни, які проживають в північній Европі — це невеличкий народ, нараховує лиш біля п'ять мільйонів, але це народ дуже свободолюбний і дуже войовничий. Маючи від Сходу великого і агресивного сусіда, росіян, які їх довгі віки поневолювали, фінни увесь час приготовані боронити свою батьківщину перед поновним несподіваним нападом московського грабіжного ведмедя. Фінська армія хоч невеличка, але добре озброєна і знаменитито вишколена. Фінляндія, подібно як Швайцарія, це строго невтральна країна, але її народ дуже вільнолюбний і готовий завзято боронити свою, хоч холоднувату, але прекрасну батьківщину.

І хоч сьогодні у світі стали віяти ніби мирні вітри і деякі народи, навіть невтральні швайцарці, зменшують свої війська, але фінни навіть не думають зменшувати своєї оборони, ані оборонних видатків. Фінни не вірять в те, що міжнародні відносини відпружилися і вони далі приготовляються боронити країну від усяких напасників. Навіть нещодавнє проголошення президента Джорджа Буша, що Америка готова значно зменшити свої війська в Европі, не послабило у фіннів острожности і готовости до оборони. Маючи гіркий досвід з Москвою, яка в 1939 році несподівано напала на Фінляндію, фінни твердо тримаються оборонної готовости.

Заступник міністра закордонних справ Фінляндії, Арно Каргіло заявив, що він вітає плян президента Буша зменшити американські війська в Европі, але рівночасно він сказав: „Ми це розуміємо так, що це відноситься до союзників (Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і Варшавського Пакту — СЖ). Але тому, що Фінляндія не є членом жодного з тих пактів, то ми не думаємо що це буде стосуватися фінської оборонної політики".

Така постава фіннів частинно залежна від географічної самотности Фінляндії — вона не приналежна ні до Скандинавії, ні до Москви — вона находиться між ними обома. Про це дуже влучно висловився один західній політик у Гельсінках: „Фінляндія є байстрюком Европи". В европейському політичному світі фінни відчувають, що вони не мають приятелів.

Але в основному фіннів обережности навчила історія. Перед 50-ти роками, саме зимовою порою, світом потрясла вістка, коли в 1939 році, Москва несподівано напала на свого маленького сусіда, Фінляндію. Та найбільше потряс цей напад фіннами.

І хоч совєтська Червона армія творила велетенську числову перевагу, фінни не перелякалися, а завзято обороняли свою батьківщину. Між 1939 і 1940 роками, фінни два рази (другий раз в союзі з нацистською Німеччиною) виступили до змагу з Москвою, яка напала на Фінляндію, щоб відобрати від неї кусок прикордонної території, яку ніби-то фінни „загарбали" від Москви після закінчення Першої світової війни.

Фінни виявили себе знаменитими вояками у боротьбі зимою і серед лісів. Фінські вояки виявили себе також зарадними і винахідливими. В 1939 році, не маючи протитанкової зброї, вони розривали московські танки наповненими бензиною пляшками з горіючими ґнотами. Цю нову і просту протитанкову зброю вони насмішливо назвали „коктейлями Молотова", отже іменем тодішнього совєтського міністра закордонних справ Вячеслава Молотова.

Правда, в цій геройській війні з 10 разів численнішою совєтською армією, в якій, на превеликий жаль мусіли брати участь і українські вояки, фінни втратили цю територію (а мабуть, і дещо більшу), якої домагалася Москва. Але в цій геройській, оборонній війні, фінські вояки боролися як леви, і як каже українська воєнна пословиця з княжих часів, вони „не посоромили" фінської землі.

У цій війні Москва загарбала від Фінляндії Карелію, але фінни, які втратили тоді 60,000 вбитими на полі бою, заприсягнулися, що більше не дадуть напасти на себе московському ведмедеві, неприготованими. Знову ж Москва, яка втратила в цій війні сотки тисяч вбитими, теж переконалася, що за цей невеличкий клаптик фінської території, вона дорого мусіла заплатити кров'ю своїх вояків. (Хоча москалі не цінять життя своїх вояків. У них бо людей, а ще до того неросіян, „хватить").

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ!

Непотрібні закиди.

У п'ятницю, 2-го лютого, показано у Філядельфії на програмі „20/20" інтерв'ю Барбари Волтерс з письменником Вацлавом Гавелем, теперішнім президентом Чехо-Словаччини. На питання, чи добре, щоб письменник був президентом, В. Гавел відповів: „Це залежить від людини". Такий підхід до справи правильний. Ми мали одного письминника — поганого дипломата. Та з того не можна робити висновку, що всі письменники, актори чи мистці не надаються на політиків чи дипломатів. З другого ж боку, були такі політики, як Чемберлен, Ф.Д. Рузвелт чи Еґню, які наробили чимало помилок і шкоди, тоді як актор Р. Реґен був добрим президентом, акторка Ширлі Темпл була задовільною амбасадоркою в одній з африканських країн, а тепер у Чехо-Словаччині; маляр Рубенс та піяніст І. Падеревський були добрими дипломатами.

Мусимо признати, що наші письменники, які очолили НРУП, вив'язуються із своїх обов'язків дуже добре. Коли на зустрічі у Філядельфії В. Яворівський казав: „Думайте й будьте мудрі", то видно, що він те саме стосує й до себе. І. Драч, В. Яворівський, М. Горбаль і інші вже досі осягнули чимало. Вони відстояли національну символіку (а з нею й Київську державу, яку хотіли собі привласнити наші північні сусіди), не зантагонізували національних меншин, а навпаки, приєднують їх до справи, не роблять непотрібних потягнень, які привели б до кровопролиття, освідомлюють народ. Вже сам ланцюг від Києва до Львова-це великий успіх, хоч його зіґнорувала американська „мідія". Очевидно, що коли письменник іде на барикади, то це втрата для літератури. Та не знати що принесе майбутнє. Може, здобувши волю, ці письменники передадуть керму молодшим, а тоді на підставі досвіду напишуть такі твори, яких ніколи не зможуть написати такі, що стоять осторонь, щоб не наразити своєї кар'єри. Гасло, що письменник повинен тільки писати, дуже добре, але — у власній державі. Але, якщо такої нема, то що важніше: боротьба за волю

(Закінчення на стор. 4)

Евген Скоцко

ЗА ФЕДЕРАЦІЮ, ЧИ ПОВНУ СУВЕРЕННІСТЬ?

II.

На дебаті в Торонтонському університеті 13-го березня 1989 року Іван Дзюба, один з добре відомих лідерів в Україні та співорганізатор пізнішого з'їзду НРУП, заявив: „Думки про відділення (України) від Совєтського Союзу не приймає більшість активістів українського руху, а ті що її заступають, не мають сенсу реальности й не можуть надіятися на підтримку народу". Він звернув увагу на це, що в СССР тенденцію до автономії складових республік уготожнюється з „розширенням суверенности" тих республік. Це, — як пояснив Дзюуба, — був би поворот до „оригінальної" концепції Леніна „рівних і суверенних республік" в союзі, яку то концепцію, додав Дзюба, заступає багато українців, бо така розв'язка скріпила б Україну економічно, культурно та інтелектуально". (Цитати в перекладі з англійського, подані за „Українським Тижневиком" з 26-го березня 1989 року).

Ця група письменників зустрілася з українською громадою у Вашінґтоні. Тут яскраву промову виголосила письменниця Раїса Іванченко, в якій вона підкреслила, що мовляв, „Ми маємо українську державу" і нині йде праця щоб покращити її долю. А ще один член цієї групи, літературознавець Микола Жулинський, скептично розправлявся із запитами про відлучення України від Совєтського Союзу, закидаючи фантазію тим, що про це мріють.

Пару місяців тому відвідував нас ще один визначний гість з України Володимир Яворівський, депутат до новоствореного совєтського парляменту. У Вашінґтоні він відвідував урядові чинники та поробив корисні контакти з американською пресою (завдяки головно меткій підготові Бюра УНСоюзу), а також відбув зустрічі з українською громадою. З приємністю слухали його подекуди гумористичної доповіді, але коли заторкнено справу української державности, в нього забракло гумору. Він же один з провідних осіб у творенні Українського Народного Руху за Перебудову. Йому поставлено запит: „скажіть коротко та ясно: під політичним оглядом, куди прямує НРУП — чи до повної суверенности української держави й відділення її від Совєтського Союзу та Росії, чи теж йде він шляхом союзницького співіснування?" Відповідь його була ні коротка, ні ясна. Посипався цілий кіш словесности про непоборні проблеми у відновлюванні окремішної держави та про недостачу елементів державного будівництва, на які окремий державний твір мусить опертися.

Згадати треба ще одного гостя з Укаїни, який відвідував українські громади в ЗСА та в Канаді — Юрія Покальчука. Це є письменник та чужомовний перекладач, член Спілки Письменників України та активний член НРУП, який брав участь в з'їзді та помагав організувати його. В інтерв'ю в університеті Альберти, в Едмонтоні, він одверто зазначив, що неправильно було б твердити, що з'їзд був маніфестацією назалежницького сантименту серед українців, бо участь у ньому взяли також представники неукраїнських національностей, що живуть на українській території, в тому ж і росіяни. Він зовсім щиро й одверто висловив свої власні почування:

„Я не кажу, що організація з'їзду була перфектна. Були деякі проблеми, деякі екстремістичні доповіді. Я не думаю, що в теперішню пору навіть можна говорити про незалежність України, бо не маємо економічних, культурних та політичних даних („бекґравнд") на це. Це абсурд...

„Одним з головних завдань (загальних) НРУП є здобути економічну суверенність в Совєтському Союзі. Нас цікавить концепція Европейської економічної спільноти з її різноманітними поглядами. (Під володінням Сталіна) ми мали федерацію лише на папері. Одначе вважаємо справжньою можливістю здобути економічну та культурну незалежність". (Подаю за „Українським Тижневиком" з 29-го жовтня 1989 року. Цитати в перекладі з англійського).

Так ось, „економічна суверенність в Совєтському Союзі", а попри це й „культурна незалежність", це зовсім прийнятні цілі НРУП в розумінні письменника Покальчука, учасника з'їзду. Дотепер ніхто з провідників НРУП не поправив цього твердження щодо напряму в якому НРУП має намір поступати.

А ось найстарша, мабуть, дисидентська — але правозахисна — українська організація, Українська Гельсінкська Спілка, яка вже довгі роки заступає конституційне право України на повну незалежність та якої передові члени нині є також в авангарді НРУП за перебудову, має таке поняття про незалежність України (цитую з Декларації Принципів УГС): „Майбутнє співжиття народів СССР ми уявляємо собі можливим у формі конфедерації незалежних держав, перехідним етапом до чого може бути федерація суверенних демократичних республік з наповненням поняття „Союз ССР" реальним змістом за допомогою максимальної політичної, економічної і культурної децентралізації".

„Нова федеральна конституція має тільки ґарантувати, без теперішніх дискримінаційних застережень, основні права й свободи громадян,... а також встановлювати загальні принципи федеративних зв'язків союзних республік, ала не уніфікувати, не реґляментувати організацією економічного, політичного й культурного життя в республіках, як це зроблено в діючій конституції СССР".

„...Центр Союзу... не може бути одночасно столицею однієї з рівноправних республік...".

Наведені цитати віддзеркалюють побожне бажання і майже релігійне вірування в доброту федеративного співжиття суверенних народів.

Правда, таким федералістським нахилам дисонують інші голоси що доходять з України. Наприклад, статут новопосталої Спілки Незалежної Української Молоді починається запевненням, що ця організація „прямує до патріотичного виховання молоді в дусі присвячення себе ідеалам формування незалежної української держави".

Виборчий маніфест НРУП каже, що „Рух виступає за: реальний політичний (та) економічний суверенітет України; політичний плюралізм; (та написання) нової конституції України, створеної у відповідності з міжнародними правовими угодами". (Чому згадка тут про міжнародні правові угоди? Вони ж визнають Україну як частину Совєтського Союзу).

Закінчення буде.

Р. Братунь виступить в Чикаго

Чикаго (ТСР). — Сюди завітає провідний літератор і суспільний діяч з України, редактор львівського журналу „Жовтень", поет і депутат Верховної Ради СССР, Ростислав Братунь. З ініціятиви місцевого Товариства Сприяння Народному Рухові в Україні за Перебудову відбудеться в суботу, 24-го лютого зустріч з депутатом, під час якої гість представить проблеми українського сьогодення та програму сучасного визвольного руху в Україні.

Зустріч з Р. Братунем відбудеться в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги, о год. 6-ій вечора. Вступний даток — 10 дол., від емеритів і студентів — 5 дол., призначено на допомогу НРУП. Організатори очікують численної участи громадян Чикаго й околиці.

Хор „Дударик"...

(Закінчення зі стор. 1)

пив вперше із концертами колядок і щедрівок у Львові з величезним успіхом на радість львівської публіки. Цей репертуар буде також включений в концерти в ЗСА і Канаді. Розуміється концерт в Карнегі Голл із виступом П. Плішки, буде мати окремо дібрану програму, зазначує М. Федорів.

Запитуємо, як організує вона поїздки такої великої групи осіб по ЗСА і Канаді та їхнє приміщення. Тут вона вже має також відповідні пляни, а втім розраховує також на гостинність української громади. Хоча молоді хористи віково дуже різні, завжди в часі турне їх опікуни розміщують їх так, що із молодшими є старший. Всі хористи — львів'яни, діти із свідомих родни, які мають відповідні співочі здібності та визначаються виімковою дисципліною і охотою до вимагаючої шкільної і хорової праці.

М. Федорів розповідає скільки розмов та організаційних труднощів довелося їй перемогти, щоб наладнати цілу поїздку із Львівською обласною радою профспілок і міністерством культури в Києві. Але, як каже, тепер все це остаточно полагоджено, квитки на літак запевнені і немає ніяких перепон для того першого виступу „Дударика" перед українською громадою в Північній Америці. Наша гостя зраджує нам також, що частиною контракту турне „Дударик" є запевнення, що в заміну поїде із подібним турне в Україну хор „Веснівка" з Торонто у березні 1991 року. Плянується також інші турне, про які М. Федорів ще не хоче багато говорити.

Але вона на маргінесі згадує, що тепер крім цього довгоочікуваного приїзду „Дударика", вона організує туру лікарів та їхніх родин на вже давніше проголошений III український науковий лікарський конгрес, який відбудеться в червні в Києві та у Львові.

Гостя на закінчення показує нам не лише цілий ряд прегарних світлин із хористів „Дударика", але також відео із останнього її перебування у Львові на пробі хору. Ми подивляємо молоденькі личка більшости хористів, їхні прегарні, дзвінкі голоси і стверджуємо вже із цього першого враження, що вони не уступають ні в чому славному хорові віденських хлопчиків.

А при тому вони наші, рідні, українські юнаки зі Львова!

І в Чернівцях...

(Закінчення зі стор. 1)

взявся дослідити чернівецьку хворобу „чистою методою тобто співставленням аналізів крови дітей з аналізою їжі, яку вони споживають. Сподіваються, що ця метода проведе паралелю між природнім середовищем і хворобою — біологічний фактор залишається ся в центрі уваги.

Ще одну характерну обставину назвав д-р Пенішевич. У 80 відсотків хворих житлові умови тяжкі, харчування убоге. Як голова обласного відділу охорони здоров'я, Пенішкевич поставив питання перед місцевими радами про поліпшення житлових умовин сімей, де є хворі діти. Після цього, як і слід було сподіватися, покотилася хвиля вимог поліпшити житло. У головного лікаря з'явилися додаткові обов'язки — „вибивати" житло.

Для підкріплення здоров'я дітям видають вітамінізовані таблетки. Але кожен розуміє, що спочатку дитину треба нагодувати маслом, молоком, м'ясом, дати городину, овочі, а вже опісля — таблетку.

Сумно, але факт, сказав д-р Пенішкевич, Чернівецька область здає державі найбільше м'яса і молока на гектар землі, а харчування людей не витримує ніякої критики. Із 30 промислових об'єктів, 25 працюють на СССР, і тільки 5 (другорядних) — на область.

Отже загадкова чернівецька хвороба, яке б вона походження не мала, так чи інакше тісно пов'язана з біологічними і соціяльними бідами Буковини.

Саме на цих проблемах сконцентрував увагу у своєму виступу проф. Леонтій Сандуляк.

Довкілля в Україні, сказав він, потребує вже не лікування, а реанімації. У 800 селах немає питної води. Дніпро, з якого нині п'ють воду 36 мільйонів людей, може вмерти ще в цьому столітті.

Екологічна ситуація в Україні створює загрозу всьому живому, в тому числі й людині. Проф. Сандуляк порятунок вбачає в розвитку руху „зелених". Цей рух в Україні став найбільш масовою організаційною одиницею (не рахуючи НРУП), який є конгломератом усіх демократичних об'єднань), здатною в найближчий час виділитися в окрему політичну партію. Можливо, саме через цю політичну спрямованість і масовість „Зеленого Світу" комуністична опозиція не допустила, щоб його представники були зареєстровані кандидатами в депутати УССР — дошукалися похибок в оформленні документів тощо.

„Зеленим" в Україні нелегко добиватися своїх вимог, оскільки доводиться боротися не з окремими винуватцями природоохоронних порушень, а з цілою державною системою.

Як народний депутат і голова „Зеленого Світу" північної Буковини, Л. Сандуляк добився припинення буріння нафти в Карпатах. „Зелені" борються за те, щоб зробити Буковину здравницею, адже джерела її мають 60 різновидів мінеральних вод, всі, що є в джерелах світу. Для розбудови туризму і санаторій потрібні гроші. І хоч як потребують буковинці валюти, разом з тим вони виступають проти так званої „допомоги" американського бізнесмена Арманда Гаммера, який фінансує об'єкти, згубні для природи України.

Л. Сандуляк та І. Пенішкевич і на зустрічі в „Екопос", і на дальших зустрічах з громадою радилися, які можна знайти шляхи взаємодії, щоб, як вони із скромністю запропонували, співпрацювати на взаємовигідних умовах.

На діловій зустрічі з управою УЛТПА йшла розмова про приїзд спеціялістів із Заходу до Чернівців, які могли б відібрати групу дітей на лікування в Канаді, про допомогу ліками й медичною апаратурою та інше.

Цього тижня І. Пенішкевич і Л. Сандуляк приїхали до Америки, де також матимуть зустрічі з українською громадою та спеціялістами.

Клівленд вшанує героїнь Кінгіру

Клівленд (смб). — У неділю, 25-го лютого, заходом Комітету співпраці українських жіночих організацій — Об'єднання Жінок ОЧСУ, Українського Православного Сестриицтва, Окружної Ради СУА і 8-го Відділу Українського Золотого Хреста — відбудеться тут Свято Жінок-Героїнь, яке проходитиме під знаком 36-их роковин трагічної загибелі українських жінок-політв'язнів під московськими танками в концтаборі в Кінгірі.

Соборна Панахида за упокій душ героїнь Кінгіру буде відправлена в церкві Покрова Пресвятої Богородиці, 6810 Бродв'ю ровд у Пармі, о годині 3:30 по полудні, а в годині 4-ій слідуватиме програма Академії в авдиторії Свято - Покровського Осередку. Святочну доповідь виголосить гостя з Бафало, Н. Й., Даша Процик, голова Головної управи ОЖ ОЧСУ, а в мистецькій частині виступлять: Олег Махлай (скрипка), Теодосія Кріслата (фортепіян), Людмила Анікієнко-Гросман (віольончеля), Христина Сива-Глабше і Зоряна Шокалюк (вокальний дует), Маркіян Комічак (фортепіян), Наталя Кріслата, (рецитація) та молодь із сценічною картинкою.

У зв'язку з браком належно зібраної документації про злочин Москви в Кінгірі, українські жіночі організації плянують тут розпочати збірку матеріялів, щоб згодом можна було підготовити до друку поважніше видання, присвячене подіям і трагедії Кінгіру.

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

церкви Богоявлення Господнього, отець К. Еміль Шараневич, парох церкви св. Йосафата, отець протопресвітер Федір Коваленко, парох української православної церкви, Уляна Дячук, головний касир УНС, Дмитро Пристай, секретар Округи УНС, Василь Іванців, головний радний Українського Братського Союзу, П. Дзюба, голова Окружного Комітету УНС, І. Сверида, голова УНДому, О. Скібіцький, секретар 285-го Відділу УНС.

Покликаний до слова В. Іванців подав коротку історію УНДому, який спочатку приміщувався в малій хаті. Він оповів, які труднощі мали перші поселенці, але спромоглися збудувати власним трудом цей новий дім, в якому тепер приміщується вся активна українська громада. І. Сверида переповів все сказане Василем Іванцівим англійською мовою.

Ведучий програмою А. Скібіцький попросив до слова У. Дячук, головного касира УНС, яка спершу передала усім привіт від Головної Екзекутиви УНС, як рівнож привітала всіх присутніх на залі. Прелегентка змістовно і річево розповіла про розиток УНСоюзу, які стадії він переходив, яку працю вложила до розвитку УНСоюзу еміграція після Другої світової війни і закликала дальше працювати для розвитку УНСоюзу. За змістовну доповідь присутні нагородили У. Дячук оплесками. Відтак У. Дячук вручила плякети і грамоти для заслужених союзовців. Плякети отримали: Окружний Комітет на руки П. Дзюби, голови Округи і С. Приймак, секретар 217-го Відділу та організаційний першун Округи.

Грамоти отримали: Марія Сверида, 343-ий Відділ, Марія Ковальчук, 36-ий Відділ, Ірина Руснак, 217-ий Відділ, М. Малинівський, 437-ий Відділ, інж. Петро Лещишин, 66-ий Відділ, В. Попович, 367-ий Відділ, Андрій Яріш, 437-ий Відділ, О. Скібіцький, 285-ий Відділ, Л. Білик, 316-ий Відділ, Д. Пристай, 43-ий Відділ, Любомир Галуга, 316-ий Відділ, Павло Прокопенко, 89-ий Відділ, П. Дзюба, 367-ий Відділ, Стефан Васьків, 217-ий Відділ. О. Скібіцький подякував У. Дячук за нагороди і попросив о. Е. Шараневича провести молитву. Тоді почався обід.

Перед закінченням обіду Д. Пристай відчитав прізвища представників місцевих організацій, які прийшли вшанувати УНСоюз і УНДім як також піонерів і теперішніх працівників. Він також відчитав привіти для цих двох організацій, які передали такі установи: Окружна управа СУА північного Ню Йорку за підписами Марії Крамарчук, голова, і Тетяни Шупер, секретарки; Союз Українок Америки, Відділ 47-ий ім. Лесі Українки, підписані Т. Шупер, голова, і Наталія Ґуран, секретарка; ОЖ ОЧСУ, підписані Лідія Сахарків, голова, і Розалія Шпак, секретарка; Товариство „Самопоміч" Роман Куціль, голова.

О. Скібіцький подякував всім представникам за численну участь і закінчив формальну частину програми. Тоді приступлено до виконання мистецької частини.

На сцені з'явились молоді танцюристи, маленькі діти, а за ними трохи старші і дорослі, які своїми танцями збагатили програму і внесли приємний настрій на залю. По кожній точці присутні нагороджували виконавців рясними оплесками. Виступало три групи: „Дунай", сумівська танцювальна група, керівник Богдан Лико, „Євшан", пластова танцювальна група, керівник Славко Вірло, українська танцювальна артистична рада, керівник Славко Петрик і Богдан Лико.

По закінченні мистецької частини О. Скібіцький подякував всім присутнім за численну участь. Були присутні всі організації міста Рочестеру — всі 52 організації прислали своїх представників. Присутніх на залі було 260 осіб.

На закінчення молитву перевів о. Ф. Коваленко. Свято закінчено українським національним славнем **„Ще не вмерла Україна"**.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

з глибоким смутком повідомляє Членів й Українське Громадянство, що 4-го лютого 1990 р. на 90-му році життя помер

бл. п. професор

ВАСИЛЬ ЧАПЛЕНКО

дійсний член Філологічної Секції НТШ, письменник, публіцист, мовознавець і діяч української культури.

Дружині Пані Наталії, синові Юрію, ближчій та дальшій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА І ДИРЕКЦІЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ СЕКЦІЇ НТШ

Ділимось сумними вістками, що в Україні, в Києві дня 1-го грудня 1989 р. померла

св. п.

ОСИПА СИНЕНЬКА ГАМОРАК

проживши 92 роки, а в Сарселі коло Парижа дня 24-го січня 1990 р. померла

св. п.

ЛЮДМИЛА СИНЕНЬКА КУЛЬЧИЦЬКА

проживши 88 років.

По першій Світовій війні, чоловік Осипи д-р Гаморак був арештований большевиками і вивезений на далекий схід, Сибір. Дружина його Осипа, разом з малою донечкою, добровільно виїхала до нього, щоби йому помагати. Там він скоро помер, а Осипа довший час працювала як учителька малярства і там пізнала проф. університету за котрого вийшла заміж, (прізвища не пригадую). Пізніше перенеслись вони до Києва, де проживали до останніх днів свого життя. Вона була так перечулена тамошніми відносинами, що боялася переписуватись з родиною. Залишила в смутку дочку і внука.

Людмила жила разом зі своїм чоловіком д-р Александром Кульчицьким в Сарселі в домі НТШ, де він працював. По його смерті, вона дальше жила в Сарселі, де була частинно занята як секретарка. Останньо в заавансованих літах вже не працювала.

Нехай французька земля буде їй легкою.

Вічна пам'ять Осипі і Людмилі.

У великому смутку:

брат Володимир Синенький зріднею в Чикаго
сестра Анна Синенька Шекерик зріднею у Філядельфії
ближча і дальша Родина в Україні

З великим смутком повідомляємо „Фамілію" та Пластову Родину, що дня 15-го лютого 1990 р. у Філядельфії, Па. відійшов на Вічну Ватру

бл. п. пл. сен. прих.

БОГДАН МИСЬКО
ЛД ЯСЬКО

Горем опечаленій Родині висловлюємо щирі співчуття.

3-ій Кур. УПС і УСП „Лісові Чорти"

Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 15-го лютого 1990 р., ненадійно відійшов у Вічність на 58-му році життя

наш Найдорожчий

СИН, МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

бл. п. мгр

БОГДАН МИСЬКО

ПАРАСТАС — середа, 21-го лютого 1990 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в четвер, 22-го лютого 1990 р. о год. 10:30 рано в церкві Христа Царя при Cayuga St. а опісля на цвинтар св. Марії у Fax Chase, Pa.

Горем прибиті:
батько — ВОЛОДИМИР
дружина — ЗІРКА
син — ЕРАСТ ПОГОРИЛО
сестра — НАТАЛКА з мужем д-р ЮРІЄМ ПОПЕЛЕМ та донечками МАЄЮ, НІНОЮ І ЛАРОЮ
теща — ОКСАНА КОЛІНКО
шваґерка — ОРИСЯ КОЛІНКО
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді та Німеччині й Україні

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої Незабутньої і Найдорожчої МАМИ

бл. п.

Вільгельміни Кордач-Гомотюк

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу 24-го лютого 1990 р. о год. 9-ій рано в церкві Пресвятої Тройці в Кергоксоні, Н. Й.

Складаємо щиру подяку Всечеснішому о. Левові Любинському за похоронні відправи і прощальні слова.

Дякую: хористам за спів в часі панахиди і Служби Божої і Усім, що брали участь у похоронах відпроваджуючи Покійну на місце Вічного Спочинку, Приятелям і Знайомим Покійної, і нашим, які висловили нам співчуття.

Висловлюємо вдячність д-р. Стефанії Барановській, яка прощала Покійну від імені Союзу Українок, Галині Хамулі за прощальні слова від Марійської Дружини і за проведення збірки, Ані Любинській за теплі слова від громади Гартфорду, д-р Михайлові Снігуровичеві, який прощав Покійну від Чортківської Землі, інж. Любомирові Зеликові за провід у тризні.

Дякуємо жертводавцям на Заупокійні Святі Літургії: Марійській Дружині, д-р Ігореві і Дарії Витвицьким, Зенонові і Марті Василькевичам, Романові і Марті Данилюк, Франсіс Пачковській, д-р Ірині Гребеняк.

За прегарні квіти дякую Вікторії Савокій, інж. Юрієві і Марії Гончаренкам, Зенонові і д-р Ірині Пурій, Наді Троян.

Щире спасибі сусідам на Золотій Осені, які приносили поміч Покійній в часі недуги: д-р Романові Морозові і Тосі Змий.

Ми особливо безмежно вдячні мґр Михайлові Рубичеві за увагу і цінну поміч нашій Дорогій Мамі.

Пожертви на Український Музей в Ню Йорку:

по 10 дол. — М. Кокорудз, М. і О. Бодлак, П. Яців;
25 дол. — М. і Л. Бульби; 35 дол. — Л. Фіцалович.

Пожертви на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля:

по 10 дол. — д-р Б. і М. Кондра, Михайлина Бігун, д-р М. Крижановський, д-р Р. і С. Барановські, Д. Шпак, М. і М. Баран, Марія Тхір, М. Литвин, С. Орловський, Г. і А. Слобода, М. Підлуська, інж. А. і Л. Закревські, дир. В. Квас, Є. Рубчак, Меланія Кравців, маестро М. і І. Мороз;
по 15 дол. — І. і Д. Кульчицькі, О. Салук, Г. Хамула;
по 20 дол. — І. і З. Бундзяк, д-р Б. і М. Бабій, проф. І. і І. Телюк, д-р Р. і О. Мороз, д-р М. і М. Снігурович, М. Бурбела, інж. М. і Н. Троян;
по 25 дол. — мґр М. Рубич, Е. і М. Кульчицькі;
по 50 дол. — Д. і Л. Поритко, М. Палідвор, М. і А. Зелик, Л. і Л. Зелик, Оселя „Золота Осінь", інж. І. і М. Зубрицькі;
1,000 дол. — Ірина і Мирослав Зелик.

Пожертви на Музей в Ню Йорку	$ 90.00
Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля	1695.00
Разом	$1785.00

Усім жертводавцям щиросердечна подяка.

Дочка ІРИНА Г. ЗЕЛИК з мужем МИРОСЛАВОМ

Ділимося сумною і болючою вісткою з членством Українського Націоналістичного Руху та всією українською спільнотою, що дня 15-го лютого 1990 року відійшов у Вічність

сл. п. полк. інженер

ЮРІЙ АРТЮШЕНКО

Народжений 15-го квітня 1899 р. в Котельні на Слобожанщині; старшина в рядах Армії Української Народної Республіки в 1917 році член Ради Українського Військового Клюбу ім. гетьмана Полуботка, абсольвент УТГІ в Подєбрадах, член основоположник Леґії Українських Націоналістів та Організації Українських Націоналістів, співбудівничий державного відродження Карпатської України, член Головної Управи Українського Національного Об'єднання в Німеччині, громадський та політичний діяч, державник і соборник, журналіст-публіцист, співробітник „Самостійної України", „Українського Слова", „Нового Шляху", „Свободи", „Нашого Клича" та інших газет і журналів, провідний та визначний член ОУН і довголітній член Сенату ОУН.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Вельмишановній Дружині складаємо наші найглибші співчуття.

Провід Українських Націоналістів
і
Організація Українських Націоналістів

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ПАССЕЙК, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 3-го березня 1990 р. о год. 6-ій веч. в залі Української Централі

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

42, 134, 182, 394

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово голов. предс. УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Іван Хомко, голова

Василь Марущак, секретар **Юліян Котляр, касир**

Посвячено нагробок на могилі письменників

У п'ятницю, 5-го січня ц. р. на цвинтарі Сілвер Маунт в Стетен Айленді в Ню Йорку посвячено нагробок над тлінними останками подружжя українських письменників: старшини армії Української Народної Республіки Михайла Джуля (народився в Галичині 13-го березня 1895 р., помер 9-го липня 1976 р.) і його дружини письменниці Олени Звичайної (народилася на Київщині 24-го квітня 1903 р., померла 8-го січня 1985 р.). Покійні прибули до Америки по Другій світовій війні й довгий час проживали в Стетен Айленді межах великого Ню Йорку, де придбали скромний будинок і крім заробітків на щоденний хліб віддавалися українському письменству. Зокрема, св. п. Олена Джуль виявилася здібною літераторкою. За її життя появилася низка її творів: „Селянська санаторія" (1952), „Миргородський ярмарок" (1953), „Оглянувшись назад" (1954), „Ворог народу" (1966), „Проти течії", „Плянета рабів", „За що?", „Ти" й інші. Відомий письменник і літературний критик проф. Григорій Ващенко назвав покійну українською Бичер Стов, яка, як відомо, була авторкою клясичного американського твору „Хата дядька Тома".

Нагробок на могилі письменників Михайла Джуля-Млакового і Олени Джуль-Звичайної.

Покійний Михайло Джуль, який вживав літературний псевдонім Млаковий, був автором спогадів „Про похід на Крим української армії" та „Про старшинську школу УГА", а також був співавтором з дружиною згаданої повісти „Ворог народу". Бажанням покійних письменників було надрукування їх творів, а передовсім книжки „Ворог народу" англійською мовою, про що дбає Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку, якому покійні залишили свою спадщину.

Посвячення нагробка довершив отець протопресвітер Іван Ткачук, парох української православної церкви Всіх Святих у Ню Йорку, який був довголітнім приятелем покійних. На посвяченні нагробка були присутні представники НТШ Ярослав Падох, голова, й Микола Галів, директор канцелярії НТШ. Українська громада повинна зберегти тривалу пам'ять про цих заслужених українських земляків.

Непотрібні...

(Закінчення зі стор. 2)

і державність, чи література? І хто має стати у проводі та звідки взяти професійних політиків? Мусимо пам'ятати, що ці люди ризикують не тільки своєю літературною кар'єрою, але й своєю головою та долею своєї родини. Треба ствердити, що вони не належать до обережних, а до дуже відважних.

Думаю, що й серед емігрантських письменників знайшлися б такі, що, коли б жили „там", узялися б за те саме діло. Та ми, що з різних причин опинилися тут і видаємо свої твори власним коштом смішно малими тиражами (бо видавництва нема, а читачів щораз менше й ніхто цим не журиться й не думає про шкоду для літератури), мусимо боронити своїх колеґ-патріотів перед непотрібними закидами.

Міра Гармаш
Філядельфія

День Подяки — подвійне свято для різьбяра у Трою

Газета „Таймс Юніон" в Олбані, з 23-го листопада минулого року писала: „Коли поїзд Делавер-Гадсон приїхав з Монтреалю до Олбані в День Подяки 1952 року, з подорожними висів Михайло Коргун з дружиною та двохрічною донечкою. Коргун був вивезений з України до Німеччини в часі Другої світової війни. До дому свояків у Трою прибув якраз на вечерю в День Подяки.

Сьогодні він відзначає *подвійне родинне свято*: День Подяки і приїзд до ЗСА. Він мав з собою тільки валізу з різьбярськими знаряддями, що їх дістав у таборі переселенців після війни. „Я привіз знаряддя до деревовізьби. Це все, що я привіз", сказав 65-літній Коргун під час інтерв'ю в його домі під соснами при вулиці Шерман.

Ренселярська Мистецька Стейтова Рада нагородила М. Коргуна одною з 12-ти нагород Національної Спадщини. Колюмбійська Стейтова Рада Контрольорів нагородила М. Коргуна Сертифікатом за його працю, що її спонзорувала українська православна церква св. Михаїла та українська католицька церква св. Миколая в Гадсоні, Н.Й. Коргун казав, що „він різьбить традиційні українські тарілки. Вони інакші від швайцарських і німецьких різьб, бо тамошні різьбярі вживали ножів, а я вживаю долото".

Коргун вивчав різьбярство в дереві коли він виростав в родині господаря в Україні на Полтавщині, 100 миль на схід від Києва. „Я мав до діла з деревом змалку. Ми належали до людей, що люблять різьбити" — сказав Коргун. Коли він вивчав, як уживати долота, тоді ще не думали, щоб таким способом заробляти на життя. Його батько, господар, змайстрував скрипку і домашні меблі. Його старший брат, також господар, малював портрети.

„Кожний думав, що я працюю лопатою, а не щіткою" — сказав Коргун „Під час моїх шкільних літ у технічній школі я студіював, щоб стати машиністом і виробляти знаряддя". Коргуна вишкіл причинився до його вивозу в Україну під час Другої світової війни до Німеччини на працю. Кінець війни застав його в таборі переселенців, де він здобув другу нагороду в конкурсі на деревовізьбярство. Його знання довело до співпраці з деякими німецькими різьбярами біля Мюнхену. Він направляв ушкоджені війною статуї. Коргун переїхав до Франції, де він і його дружина Марія 4 роки працювали на фармі поки виїхали в 1952 році з донькою Уляною. „Ми хотіли бути в Америці, бо не бачили майбутности в Европі".

Впродовж перших 8 літ у ЗСА Коргун не мав багато часу на різьбярство в дереві. Він був зайнятий улаштуванням родини і будовою дому при вул. Шерман, рівночасно працюючи у крамниці у Вотервліті. „Я можу робити все: пошити одяг, зробити черевики, як ремісник" — сказав Коргун, дідусь п'ятьох унуків. Він зробив більшість меблів в його домі. Його син, Ігор, вирізьбив одні з дверей у кабінеті. Коргун сказав, що його син талановитий, але не зацікавлений у різьбярстві в дереві. Коли Коргун закінчив будувати дім, міг присвятити більше часу для різьбярства. Щоб викінчити одну тарілку потрібно 40 годин праці.

Коргун звичайно працює на дереві чорного горіха, клені, або овочевому дереві. Він працював на липовому дереві, коли вирізьбив плякету Вуйка Сема, у 200-ліття Трою. Плякета висить у міській раді. В майстерні Коргуна висить карта України, де зазначені чорнилом села де він і його дружина виростали.

На столі стоїть деревяна підставка, на якій він малює оливою. Нижче є плятформа, де він різьбить. В 1980 році він був примушений за станом здоров'я залишити працю машиніста у Ґарден Вей".

Мистець Михайло Коргун — одинокий українець, який дістав таку високу нагороду від американців.

І. Дурбак

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 25-го ЛЮТОГО 1990 р.

Воррен, Миш. Річні збори 146-го Відд. ім. І. Франка о год. 7:30 веч. в УКЦентрі при вул. 26601 Раєн. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1990 р. Опісля відбудеться вибір делеґата і заступника на 32-гу Конвенцію УНСоюзу — Управа.

Виллимантик, Конн. Річні загальні збори 387-го Відд. Т-ва Любов о год. 2-ій по пол. в залі УНДомі, дорога ч. 66 в Норт Віндгам. На порядку: звіти Управи, вибір нової Управи на 1990 р. та вибір делеґата на 32-гу Конвенцію УНС. — Ірина Олійник, секр.

СУБОТА, 3-го БЕРЕЗНЯ 1990 р.

Ню Йорк, Н. Й. Збори 361-го Відд. Т-ва „Дністер" о год. 6-ій веч. в залі „Самопоміч" при 98 Друга Авеню. По зборах вибір делеґатів на 32-гу Конвенцію УНСоюзу. Якщо о год. 6-ій не буде потрібного числа членів, збори відбудуться годину пізніше з правом правосильности. — Управа Відділу.

НЕДІЛЯ, 4-го БЕРЕЗНЯ 1990 р.

Чикаґо, Ілл. Річні збори 125-го Відд. о год. 12-ій дня в школі при парафії св. Йосифа, 5000 N. Cumberland Ave., Чикаґо, Ілл. Відбудеться вибір делеґатів на 32-гу Конвецію УНСоюзу. — Ґлорія Пашен, секретар.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ТРОЙ/ОЛБАНІ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 17-го березня 1990 р. о год. 3-ій по пол. в залі Українського Клюбу

402 — 25th St., Watervliet, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476, 477

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНС УЛЯНИ М. ДЯЧУК
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Уляна М. Дячук, головний касир УНС

Володимир Квас, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Павло Шевчук, голова
Володимир Літинський, секр. укр. мови
Петро Урбан, секр. анг. мови
Володимир Варшола, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 18-го березня 1990 р. о год. 1-ій по пол.

в залі St. Michael's Ukrainian Orthodox Church Parish Hall, 74 Harris Ave., Woonsocket, R.I.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів

73, 93, 122, 177, 206, 241

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступника головного предсідника ҐЛЬОРІЯ ПАШЕН
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Ґльорія Пашен, заст. гол. предсідника УНС

Олександер Худолій, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ

Леон Гардінк, голова
Олена Тренклер, секретар української мови
Теодор Клован, секретар англійської мови
Дженет Бардел, касир

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий..."
   — Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
   Професор Віллем Ваґенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з легальної психології", Вид. Гарвардського Університету
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного".
   — Патрик Бюкенан
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янука і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) в нашій країні".
   — Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конґресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса".
   — Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192